

U s n e s e n í

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové, soudkyně Mgr. et Mgr. Lenky Bahýřové, Ph. D., a soudce Mgr. Jiřího Lífky v právní věci

žalobce: **Mirko Möllen**, insolvenční správce dlužníka **VIKTORIAGRUPPE Aktiengesellschaft**, sídlem Germeringerstraße 1, 82152 Krailling, Spolková republika Německo, podnikající na území ČR prostřednictvím **VIKTORIAGRUPPE Aktiengesellschaft – organizační složka**, IČ 27093948, sídlem Pražská 636, 252 44 Dolní Břežany

sídlem Barthstraße 16, 80339 München, Spolková republika Německo

zastoupen JUDr. Jiřím Vaníčkem, advokátem

sídlem Šaldova 466/34, 186 00 Praha 8

proti

žalovanému: **Ministerstvo financí**

sídlem Letenská 15, 118 10 Praha 1

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím ve sdělení žalovaného ze dne 14. 7. 2017, č. j. MF-19287/2017/3902-6

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá ochrany před nezákonným zásahem, jenž spatřuje ve sdělení žalovaného ze dne 14. 7. 2017, č. j. MF-19287/2017/3902-6. Žalovaný tímto sdělením oznámil žalobci, že na základě podnětu žalobce nezahájí přezkumné řízení podle § 121 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále „daňový řád“), ve vztahu k rozhodnutí Generálního ředitelství cel ze dne 13. 5. 2014, č. j. 20040-5/2014-900000-302, a odkládá rovněž podnět k prohlášení nicotnosti zmíněného rozhodnutí podle § 105 daňového řádu. Žalobce tvrdí, že byl postupem žalovaného zasažen ve svých právech, neboť je přesvědčen, že pro nařízení přezkumu rozhodnutí Generálního ředitelství cel, popřípadě k prohlášení jeho nicotnosti byly dány dostatečné důvody, jež v žalobě obsáhle specifikoval.
2. Podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) se každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný. Zároveň podle § 84 odst. 3 písm. a) a b) s. ř. s. zásahová žaloba musí obsahovat označení zásahu, proti němuž se žalobce ochrany domáhá, a vylíčení rozhodných skutečností. Podmínkou řízení o zásahové žalobě je tedy takové označení tvrzeného zásahu a

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Horáková.

takové vylíčení skutkových okolností, jež alespoň v teoretické rovině nevylučuje závěr, že by se skutečně o nezákonný zásah, tedy jednání směřující přímo proti žalobci a zasahující jeho práva, jež není rozhodnutím, mohlo jednat. Jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v bodu 63 rozsudku ze dne 21. 11. 2017, čj. 7 As 155/2015-160, „[p]okud je zjevné a nepochybné, že jednání popsané v žalobě nemůže být vzhledem ke své povaze, povaze jeho původce či jiným okolnostem „zásahem“ ve smyslu legislativní zkratky v § 84 s. ř. s., i kdyby byla tvrzení žalobce pravdivá, musí být taková žaloba odmítnuta podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jelikož chybí podmínka řízení spočívající v přípustitelném (plausibilním) tvrzení nezákonného zásahu. V tomto ohledu je třeba upřesnit závěry vyslovené v usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 12. 2008, čj. [8 Aps 6/2007-247](#), č. [1773/2009 Sb. NSS](#)“: Nejvyšší správní soud přitom zdůraznil, že odmítnout žalobu z uvedeného důvodu lze ovšem pouze tehdy, je-li nemožnost, aby v žalobě tvrzené jednání bylo nezákonným zásahem, zjevná a nepochybná. Soud zde musí mj. přihlížet též k závěrům ustálené judikatury, která dále vysvětluje, které úkony veřejné správy nezákonným zásahem nejsou a nemohou být.

3. Městský soud v Praze se proto zabýval otázkou, zda žalobcem označený úkon žalovaného, tedy sdělení o tom, že neshledal důvody pro nařízení přezkumu rozhodnutí podle § 121 daňového řádu ani pro prohlášení jeho nicotnosti podle § 105 daňového řádu, může být alespoň v teoretické rovině nezákonným zásahem. Dospěl přitom, veden ustálenou judikaturou správních soudů, k závěru, že nikoliv.
4. Pokud jde o nicotnost rozhodnutí, podle § 105 odst. 1 daňového řádu nicotnost rozhodnutí zjišťuje a prohlašuje z moci úřední, a to kdykoliv, správce daně nejbližše nadřízený správci daně, který rozhodnutí vydal. Jde-li o rozhodnutí, které vydala úřední osoba stojící v čele ústředního správního orgánu, nicotnost rozhodnutí zjišťuje a prohlašuje tato úřední osoba na základě návrhu jí ustanovené komise. Podle § 105 odst. 5 daňového řádu pak platí, že podnět k prohlášení nicotnosti, který neshledal správce daně oprávněným, odloží a podatele o tom do 30 dnů vyrozumí. Je tak zřejmé, že při zjišťování nicotnosti postupuje správce daně z moci úřední, tedy bez ohledu na to, zda se v této souvislosti vede nějaké řízení nebo zda k prohlášení nicotnosti obdržel jakýkoli podnět. Podnět k prohlášení nicotnosti, který je oprávněn podat každý, je pouze impulsem správnímu orgánu k tomu, aby prověřil a posoudil nicotnost určitého správního aktu; nejedná se ale o návrh na zahájení řízení a ve věci se žádné řízení nevede. Nedůvodný podnět správní orgán odloží a jeho podatele o tom vyrozumí, přičemž vyrozumění může být provedeno zcela neformálně.
5. Pokud jde o potenciální dopad do právní sféry toho, kdo podnět k prohlášení nicotnosti podává, Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 17. 2. 2012, č. j. [5 Afs 61/2011 - 47](#), uvedl, že „s ohledem na skutečnost, že institut prohlášení nicotnosti upravený v § 105 daňového řádu nahradil institut osvědčení neplatnosti upravený v § 32 odst. 7 zákona č. [337/1992 Sb.](#), o správě daní a poplatků, přičemž dle předchozí právní úpravy mohl obdobně daňový subjekt požádat o ověření neplatnosti, lze odkázat i na judikaturu vztahující se k problematice osvědčení neplatnosti“. Pak je ovšem třeba stále vycházet z názoru vyjádřeného v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2010, č. j. [7 Ans 5/2008 - 164](#), podle něhož, „ověření neplatnosti podle § 32 odst. 7 daňového řádu vykazuje (...) znaky dozorcího oprávnění, neboť slouží k ochraně objektivního práva a vykonává se z moci úřední. Daňový subjekt nemá proto na výkon dozorcího práva nárok a nemá právo na to, aby správce daně neplatnost rozhodnutí ověřil. Neuznáje-li správce daně své dozorcí oprávnění, tj. neověří-li neplatnost rozhodnutí, nijak tím

nezasáhne do subjektivního práva žadatele, protože subjektivní právo na výkon dozorcího oprávnění neexistuje. Je pak zcela lhostejné, zda správce daně vyřídí žádost (podnět) sdělením tomu, kdo ji podal, nebo zda vydá rozhodnutí o zamítnutí žádosti (zákon ani judikatura formu rozhodnutí v tomto případě výslovně nevyžaduje). Takové rozhodnutí by nevykazovalo znaky rozhodnutí podle § 65 s. ř. s., neboť by jím nebyla založena, změněna, zrušena či deklarována subjektivní práva a nebylo by lze je napadnout žalobou ve správním soudnictví.“

6. Jestliže tedy judikatura ustáleně dovozuje, že postup podle § 105 daňového řádu představuje dozorcí prostředek, jehož nevyužití nemůže nijak zasáhnout práva daňového subjektu, pak nelze než uzavřít, že úkon správce daně, jímž oznamuje daňovému subjektu, že jeho podnět k prohlášení nicotnosti odkládá (§ 105 odst. 5 daňového řádu), nemůže ani v teoretické rovině pro svou povahu naplnit pojem nezákonného zásahu, neboť se nemůže právní sféry žalobce nijak dotknout.
7. Obdobně lze konstatovat, i pokud jde o nevyhovění podnětu k přezkumu rozhodnutí. Podle § 121 odst. 1 daňového řádu správce daně z moci úřední nařídí přezkoumání rozhodnutí, jestliže po předběžném posouzení věci dojde k závěru, že rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právním předpisem. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, se nepřihlíží. Podle § 121 odst. 3 daňového řádu podnět k nařízení přezkoumání rozhodnutí podá u správce daně, který rozhodl v řízení v posledním stupni, kterýkoli správce daně, jakmile zjistí, že pro nařízení přezkoumání rozhodnutí jsou dány zákonné podmínky. Podle § 121 odst. 4 daňového řádu za podmínek podle [odstavce 3](#) může podnět k přezkoumání rozhodnutí podat kterákoli osoba zúčastněná na správě daní. Pokud o to osoba, která podala podnět, požádá, sdělí jí správce daně, zda shledal podnět důvodným či nikoliv.
8. Jak dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 8. 2013, č.j. [1 Afs 35/2013-30](#), výrok sdělení (oznámení), jímž se osobě, jež o to požádala, postupem dle ustanovení [§ 121 odst. 4](#) daňového řádu sděluje, že podnět k povolení přezkumného řízení nebyl shledán důvodným, není rozhodnutím ve smyslu soudního řádu správního, neboť se jím nezasahuje do subjektivních práv daňového subjektu, a proto není přezkoumatelné ve správním soudnictví. Nejvyšší správní soud v tomto směru uvedl, že: „*Obdobně jako v dřívějším zákoně o správě daní a poplatků se i přezkumné řízení podle daňového řádu rozpadá do dvou fází: v první se rozhoduje (na vyšším stupni soustavy finančních orgánů) o tom, zda přezkoumání vůbec bude povoleno či nařízeno; ve druhé fázi – a to jen tam, kde přezkoumání vůbec je povoleno či nařízeno a původní řízení tedy znovu „otevřeno“ – rozhoduje orgán, který v původním řízení rozhodoval v posledním stupni, o tom, zda původní (přezkoumávané) rozhodnutí bude změněno, zrušeno či nahrazeno jiným. Rozhodnutí o nařízení přezkumu daňového rozhodnutí může vskutku představovat zásah do právní sféry daňového subjektu. Jiná právní situace ovšem nastane tehdy, nevyhoví-li vyšší správce daně žádosti o povolení přezkumu a nepovolí přezkum daňového rozhodnutí. Takové rozhodnutí pojmově nemůže znamenat zásah do právní sféry daňového subjektu. Daňová povinnost žadatele o povolení přezkumu již byla pravomocně stanovena dřívějším rozhodnutím finančního orgánu; tím, že instancně vyšší správce daně nepovolí přezkum tohoto rozhodnutí, se na původním rozhodnutí nic nemění, tj. nemění se ani práva a povinnosti daňového subjektu.“*
9. Význam citovaného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu netkví pouze v tom, že vylučuje možnost, aby sdělení správce daně podle § 121 odst. 4 daňového řádu, o tom, že podnět k přezkumu rozhodnutí nebyl shledán důvodným, bylo považováno za rozhodnutí podle § 65 odst. 1 s. ř. s. Zásadní výpověď citovaného rozhodnutí spočívá v tom, že toto sdělení, bez ohledu na svou formální podobu,

ze své podstaty nemůže nijak zasáhnout právní sféru adresáta. Je-li tomu tak, pak nelze ani v teoretické rovině uvažovat, že by sdělení správce daně podle § 121 odst. 4 daňového řádu mohlo být nezákonným zásahem, neboť i nezákonný zásah, jak se podává z ustanovení § 82 s. ř. s., v sobě nese definiční znak zásahu do veřejného subjektivního práva.

10. Pokud tedy žalobce vymezil jako zásah, vůči němuž brojí, postup správce daně podle § 105 odst. 5 a § 121 odst. 4 daňového řádu, jímž žalobci sdělil, že jeho podnětu k přezkumu rozhodnutí ani podnětu k prohlášení nicotnosti určitého rozhodnutí nevyhoví, postrádá s ohledem na výše uvedené žaloba žalobce plausibilní tvrzení nezákonného zásahu, neboť i s přihlédnutím k ustálené judikatuře správních soudů se namítaný úkon žalovaného nemůže pro svou povahu nijak dotknout právní sféry žalobce, i kdyby byla žalobní tvrzení žalobce pravdivá. Za těchto okolností není splněna základní podmínka řízení spočívající v přípustitelném žalobním tvrzení podle § 82 s. ř. s., a proto bylo na místě žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítnout.
11. Pokud jde o nákladový výrok, ten je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 3 věty první s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo, byla-li žaloba odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 11. dubna 2018

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v.r.

předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Horáková.